



Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

PSI

PSIHOLOGIJA

PSI D-S043

PSI.43.HR.R.K1.28



40639



12

Psihologija

Prazna stranica



OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **80** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 28 stranica, od toga 5 praznih.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno



Ispravak pogrešnoga unosa



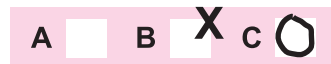
C

I

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Neispravno



b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~ Petar Preradović

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis



Psihologija

I. ZADATCI VIŠESTRUKOGA IZBORA

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Koji od navedenih primjera opisuje utjecaj fizikalnoga činitelja na ponašanje?

- A. pojačano agresivno ponašanje zbog vrućine
- B. odustajanje od školovanja zbog nedostatka novca
- C. pojačana razdražljivost zbog gladi
- D. hiperaktivnost zbog viška hormona štitnjače

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Koji je sljedeći korak u istraživanju povezanosti razine sreće i pomaganja nakon što je psiholog za svoje istraživanje odabrao metodu korelacije?

- A. zaključivanje da između razine sreće i pomaganja postoji pozitivna korelacija
- B. računanje koeficijenta korelacije između razine sreće i pomaganja
- C. prikupljanje podataka o razini sreće i pomaganju na odabranome uzorku
- D. postavljanje hipoteze da između razine sreće i pomaganja postoji pozitivna korelacija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Za koju su od navedenih pojava odgovorni endorfini?

- A. za nastanak shizofrenije
- B. za podrhtavanje ruku
- C. za smanjenje osjetljivosti na bol
- D. za smanjenje mogućnosti zapamćivanja


- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

PSI D-S043



01

Psihologija

<p>4. Za koju je od navedenih funkcija zadužen hipotalamus?</p> <p>A. za osjećaj gladi B. za održavanje ravnoteže C. za refleks potkoljenice D. za regulaciju spavanja</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>5. Koja žlijezda s unutrašnjim izlučivanjem povećava izlučivanje hormona pa u strahu mladić može brže trčati?</p> <p>A. hipofiza B. nadbubrežna žlijezda C. spolna žlijezda D. štitnjača</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>6. Koji se znanstvenik smatra „ocem psihofizike“?</p> <p>A. Edward Thorndike B. Ernst Weber C. Gustav Fechner D. Wilhelm Wundt</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>7. Kako se naziva pojava zbog koje osoba odjevena u odjeću okomitih pruga izgleda vitkije?</p> <p>A. halucinacija B. linearna perspektiva C. načelo dobroga pravca D. perceptivna varka</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>8. Kako se ponaša učenik koji je dobio negativnu ocjenu i koji primjenjuje strategiju izbjegavanja na bihevioralnome planu?</p> <p>A. Ljuti se na sebe zbog jedinice. B. Odlazi s prijateljem na koncert. C. Planira kako naučiti gradivo. D. Uči s kolegama iz razreda.</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<div>PSI D-S043</div> <div>  <div>01</div> </div>	

Psihologija

9. Kojim se obrambenim mehanizmom koristi vozač koji je pri parkiranju bio neoprezan i ogrebao drugi automobil pa komentira da vozač ogrebenoga automobila ne zna parkirati?

- A. fiksacijom
- B. regresijom
- C. projekcijom
- D. kompenzacijom

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

10. Djed kojeg mladić jako voli pjevušio je često jednu melodiju pa je nakon nekoga vremena i sama melodija izazivala dobro raspoloženje mladića. Tu je istu melodiju mladić čuo nekoliko puta u studentskoj kantini pa je ubrzo i sam ulazak u kantu izazivao dobro raspoloženje mladića. Koja je pojava s područja klasičnoga uvjetovanja opisana u primjeru?

- A. uvjetovanje višega reda
- B. generalizacija uvjetovanoga podražaja
- C. gašenje uvjetovane reakcije
- D. diskriminacija uvjetovanoga podražaja

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐


11. Što je od navedenoga pohranjeno u semantičkome pamćenju?

- A. precizno dodavanje lopte u nogometu
- B. rezultati nogometnih utakmica u sezoni
- C. tehniciranje nogometnom loptom
- D. prvi odlazak na nogometnu utakmicu


- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐



Psihologija

<p>12. Koliki kvocijent inteligencije ima oko 2.5 % populacije?</p> <p>A. veći od 70 B. manji od 90 C. veći od 110 D. veći od 130</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>13. U kojoj je od navedenih dobi najrazvijenija kristalizirana inteligencija?</p> <p>A. sa 17 godina B. s 25 godina C. s 40 godina D. s 50 godina</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>14. Koje obilježje kognitivnoga razvoja prema Piagetu pokazuje dojenče kada pogleda pod krevetić u potrazi za loptom koja se otkotrljala ispod njega?</p> <p>A. konkretnost B. animizam C. stalnost objekata D. logičko mišljenje</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>15. Kojega je psihoterapijskog usmjerenja psiholog koji bi depresiju opisao kao rezultat nesvjesnih procesa u kojima je ljutnja usmjerena prema unutra vjerojatno zbog represije?</p> <p>A. kognitivnoga B. bihevioralnoga C. psihoanalitičkoga D. humanističkoga</p>	
<p>PSI D-S043</p> <div style="text-align: right;">  01 </div>	

Psihologija

<p>16. Kojoj skupini poremećaja pripada ponašanje djevojke koja često posjećuje liječnika sumnjajući na ozbiljnu bolest, no njezini su nalazi uvijek uredni?</p> <p>A. anksioznim poremećajima B. somatoformnim poremećajima C. psihotičnim poremećajima D. poremećajima raspoloženja</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>17. Kako se zove osoba zaslužna za veliko poboljšanje u tretmanu psihičkih bolesnika?</p> <p>A. Albert Bandura B. Ernst Kretschmer C. Philippe Pinel D. William Sheldon</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>18. Kojom se metodom procjene ličnosti koristi psiholog koji, nakon što zatraži od djeteta da nacrtá svoju obitelj, analizira taj crtež?</p> <p>A. upitnikom ličnosti B. skalom procjene C. situacijskim testom D. projektivnim testom</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>19. Koji od navedenih primjera nije agresija?</p> <p>A. Dječak gađa mlađega brata štapom, ali promaši. B. Djevojčica slučajno uništi majčin kišobran. C. Mladić prijeti djevojci da će ju udariti ako ga ne posluša. D. Tri prijateljice prošire zloban trač o četvrtoj prijateljici.</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<p>20. Kako se naziva pojava da mladić ne pruža pomoć nepoznatoj osobi koja je pala jer joj ni drugi prolaznici ne priskaču u pomoć?</p> <p>A. efekt promatrača B. osnovna atribucijska pogreška C. socijalna interferencija D. pasivna agresija</p>	<p>A. <input type="checkbox"/></p> <p>B. <input type="checkbox"/></p> <p>C. <input type="checkbox"/></p> <p>D. <input type="checkbox"/></p>
<div>PSI D-S043</div> <div>  <div>01</div> </div>	

Psihologija

II. SKUPINA ZADATAKA

Skupina zadataka sadrži više zadataka vezanih uz jedan uvodni tekst. Zadana su tri teksta koja opisuju različite situacije koje se odnose na neko područje ponašanja ili doživljavanja koje izučava psihologija.

Pozorno pročitajte prvi tekst.

Ivan je učenik kuharske škole i uživa u pripremanju hrane. Može jako dobro osjetiti male razlike u količini začina koje upotrebljava. Na školskome natjecanju u pripremi plodova mora ta sposobnost omogućila mu je da osvoji prvo mjesto i dobije priznanje kolega, što ga je učinilo jako ponosnim. U slobodno vrijeme rado igra nogomet. Želio je s prijateljima ići gledati nogometnu utakmicu koju je igrala reprezentacija. Otišao je kupiti ulaznicu, no saznao je da slobodnih mjesta više nema. Preko društvene mreže uspio je nabaviti kartu, što ga je učinilo vrlo zadovoljnim.



Psihologija

Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

21. U kojim područjima kore velikoga mozga Ivan doživljava razlike u količini začina?

0

☐

1

☐

2

☐

bod

22. Iz teksta prepisite rečenicu koja govori o Ivanovu diferencijalnom pragu.

0

☐

1

☐

2

☐

bod

23. Kojoj skupini potreba prema Maslowljevoj hijerarhiji motiva pripada potreba koju Ivan zadovoljava osvajajući prvo mjesto na natjecanju i dobivajući priznanje kolega?

0

☐

1

☐

2

☐

bod

24. Kojoj skupini emocija pripada ponos koji je Ivan doživio pobijedivši na školskome natjecanju?

0

☐

1

☐

2

☐

bod

PSI D-S043



02

Psihologija

25. Koji se dio velikoga mozga aktivira te pritom Ivanu omogućuje doživljaj zadovoljstva nakon kupovine ulaznice?

0 ☐

1 ☐

2 ☐

bod

PSI D-S043



02

Psihologija

Zadatak produženoga odgovora

U sljedećemu zadatku odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

- 26.** Navedite tri etape motivacijskoga ciklusa koje se pojavljuju nakon što je Ivan poželio ići gledati nogometnu utakmicu i svakoj etapi pridružite dio teksta koji ju opisuje.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

	0	1	2	3
0				
1				
2				
3				

PSI D-S043



02

Psihologija

Pozorno pročitajte drugi tekst.

Student psihologije pripremao se za polaganje nekoliko ispita. Brzo je procesirao nove informacije, lako je odvajao bitno od nebitnoga i dobro se snalazio u apstraktnim zadacima. Za jedan je ispit čitao o sposobnostima učenja u životinja i bio mu je zanimljiv nalaz da vrana, nakon više neuspješnih pokušaja, odjednom savije ravnu žicu u udicu i njom uspješno dohvati hranu iz uske posude. Za drugi je ispit proučavao složene matematičke analize koje se primjenjuju u razvoju psihologijskih testova i postupke provjere mjeri li neki test inteligencije doista ono za što je konstruiran. Dio sadržaja za treći ispit odnosio se na moždane procese u podlozi emocija. Ključne dijelove mozga zapamtio je tako da je od njihovih početnih slova osmislio novu riječ. Pamćenje mu je olakšalo i poznavanje anatomije mozga o kojoj je učio u srednjoj medicinskoj školi.



Psihologija

Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

27. Kojoj vrsti inteligencije prema teoriji R. Cattella pripadaju studentove sposobnosti opisane u drugoj rečenici teksta?

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

28. Kako se u kognitivnim teorijama učenja naziva oblik učenja kojim je vrana iznenada došla do rješenja kako dohvatiti hranu iz uske posude?

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

29. Koja je metrijska karakteristika testa inteligencije opisana u tekstu?

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

30. Kako se naziva postupak koji je studentu olakšao pamćenje dijelova mozga tako da je od njihovih početnih slova osmislio novu riječ?

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

PSI D-S043



02

Psihologija

31. Kako se naziva pojava da studentu znanje anatomije iz srednje škole olakšava usvajanje novih informacija o moždanim procesima u podlozi emocija?

0 ☐

1 ☐

2 ☐

bod

PSI D-S043



02

Psihologija

Zadatak produženoga odgovora

U sljedećemu zadatku odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

32. Navedite tri grane psihologije čijim područjima pripadaju sadržaji o kojima je student učio i svakoj grani pridružite rečenicu iz teksta koja ju opisuje.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

0	<input type="checkbox"/>
1	<input type="checkbox"/>
2	<input type="checkbox"/>
3	<input type="checkbox"/>
bod	

PSI D-S043



02

Psihologija

Pozorno pročitajte treći tekst.

Nina je učenica drugoga razreda gimnazije i igra nogomet u jednome klubu zbog čega joj se vršnjaci iz razreda često rugaju. Smatraju da su cure koje igraju nogomet muškobanjaste. Takve djevojke smatraju manje vrijednima, a Ivan je čak odbio raditi projekt iz Biologije s Ninom u paru. Razrednica je to pripisala Ivanovoj želji da se svidi ostalim vršnjacima u razredu. Ninu je sve to jako pogodilo, ali je zaključila da u životu želi biti sportašica, i to baš nogometašica. Nina je odgovorna, ustrajna i organizirana. Vršnjaci je zbog tih osobina često smatraju krutom i preozbiljnom iako po tim osobinama ne odstupa od prosjeka. Nakon intervencije školskoga psihologa koji im je osvijestio nepravedan odnos prema Nini, cijeli je razred bodrio Ninu na nogometnoj utakmici.



Psihologija

Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

33. Kako se nazivaju očekivanja od muškaraca i žena u nekome društvu od kojih odstupa Nina kada igra nogomet?

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

34. U kojoj se razvojnoj dobi nalaze Ivan i Nina?

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

35. Kako se u socijalnoj psihologiji naziva proces objašnjavanja ponašanja drugih osoba kojim se koristi razrednica objašnjavajući Ivanovo ponašanje željom da se svidi drugima?

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

36. Kako se naziva dimenzija ličnosti u petofaktorskom modelu koja obuhvaća Ninine osobine opisane u tekstu?

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

PSI D-S043



02

Psihologija

37. Kako se nazivaju teorije laika o ličnosti zbog kojih vršnjaci iz razreda Ninu smatraju krutom i ozbiljnom?

0 ☐

1 ☐

2 ☐

bod

PSI D-S043



02

Psihologija

Zadatak produženoga odgovora

U sljedećemu zadatku odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

38. Navedite tri fenomena u socijalnoj psihologiji opisana u drugoj i trećoj rečenici teksta vezana uz odnos prema pripadnicima različitih skupina i svakomu fenomenu pridružite dio teksta koji ga opisuje.

[illegible]

0	
1	
2	
3	

bod

PSI D-S043



02

Psihologija

III. ZADATCI KRATKOGA ODGOVORA

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

<p>39. Kojom se metodom istraživanja koristi psiholog koji dulje vrijeme na različite načine testira i proučava osobu koja ima iznadprosječnu sposobnost pamćenja?</p> <p>_____</p>	<p>0 <input type="checkbox"/></p> <p>1 <input type="checkbox"/></p> <p>2 <input type="checkbox"/></p> <p>bod</p>
<p>40. Što je zavisna varijabla u istraživanju utjecaja čitanja roditelja na jezični razvoj djece predškolske dobi?</p> <p>_____</p>	<p>0 <input type="checkbox"/></p> <p>1 <input type="checkbox"/></p> <p>2 <input type="checkbox"/></p> <p>bod</p>
<p>41. Kako se nazivaju receptorske stanice u oku koje omogućuju razlikovanje boja?</p> <p>_____</p>	<p>0 <input type="checkbox"/></p> <p>1 <input type="checkbox"/></p> <p>2 <input type="checkbox"/></p> <p>bod</p>
<p>42. Kako se naziva pojava zbog koje mladić, koji ima negativan stav prema pušenju, osjeća nelagodu kada puši?</p> <p>_____</p>	<p>0 <input type="checkbox"/></p> <p>1 <input type="checkbox"/></p> <p>2 <input type="checkbox"/></p> <p>bod</p>

PSI D-S043



02

Psihologija

IV. ZADATCI PRODUŽENOGA ODGOVORA

U sljedećim zadatcima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

43. Djevojčica je osjetila kamenčić u cipeli. Skinula je cipelu i istresla kamenčić.

Imenujte dio perifernoga živčanog sustava koji joj to omogućuje, navedite dvije vrste živčanih putova od kojih se on sastoji te objema vrstama pridružite rečenicu iz teksta koja opisuje njegovu funkciju.

[illegible]

0	
1	
2	
3	
bod	

PSI D-S043



02

Psihologija

44. Kojim načinom operantnoga uvjetovanja vlasnik može naučiti psa neko složenije ponašanje, npr. da mu donese papuče? Objasnite taj način učenja na ovome primjeru.

[illegible]

0	<input type="checkbox"/>
1	<input type="checkbox"/>
2	<input type="checkbox"/>
3	<input type="checkbox"/>
bod	

PSI D-S043



02

Psihologija

45. Luka se voli igrati tako da se penje na penjalicu, Petra se najradije igra liječnika s lutkicama, a Saša se voli igrati graničara. Navedite tri stupnja igre prema Piagetu i svakomu stupnju pridružite odgovarajući primjer iz prethodne rečenice.

[illegible]

0	<input type="checkbox"/>
1	<input type="checkbox"/>
2	<input type="checkbox"/>
3	<input type="checkbox"/>
bod	

PSI D-S043



02

Psihologija

Prazna stranica

PSI D-S043



99

Prazna stranica



Prazna stranica



Prazna stranica

